

6 trin til at lykkes med udlæg af rajgræs i efteråret

Af specialkonsulent Barthold Feidenhansl, Videntret for Landbrug

Konklusion

- Frøhøsten 2011 er netop blevet slutfregnet. Priserne er rigtig flotte.
- Med den nuværende lagersituation er der ingen tvivl om, at priserne også vil blive pæne til høst 2013. Derfor er græsfrø en mulighed der bør overvejes til høst næste år.
- Alm. rajgræs er en oplagt mulighed. Såfremt der er vandingsmuligheder trives afgrøden på de fleste jordtyper.
- Den kan med succes lægges ud i renbestand efter høst i august måned, såfremt man overholder ganske få regler.

1 Høst af forfrugt

Spildkorn er et meget alvorligt problem ved udlæg i renbestand.

Specielt med forfrugt vintersæd er det vigtigt at begrænse spildet mest muligt, helst til "ingen spild". Derfor er det helt afgørende, at mejetærskeren indstilles korrekt, så den valgte indstilling passer til fremkørselshastighe-

den. Ligeledes er det vigtigt at undgå stop. Ethvert stop øger spildet.

Undgå tryksskader. Tryksskader koster udbytte, og ofte vil selv en jordløsning og pløjning ikke fjerne problemet. Derfor skal al unødigt færdsel på marken undgås, og al færdsel skal så vidt muligt foregå i plejesporene. Lad kornvognene forblive i forpløjningerne på de marker, hvor der planlægges frøgræs.

2 Jordbearbejdning

Forud for etablering af rajgræs i renbestand efter korn bør der pløjes. Efter raps og ærter kan etablering ske uden pløjning, forudsat at marken er jævn.

Når der pløjes skal det ske med lige så stor omhu som der blev høstet. Spildkorn og ukrudtsfrø skal placeres i bunden af furen, ikke på furerøggen. Når pløjningen er afsluttet, skal marken fremstå jævn. En mark skal pløjes jævn, ikke harves jævn.

En særlig omhu skal udvises, når furene lukkes ved kiler og forpløjninger.

Hvis punkt 1 og 2 er udført optimalt, er grundlaget lagt for en god økonomi i afgrøden. Der spares penge til kemi, og

der spares penge til rensning af frøet.

3 Gødsning efterår

Alm. rajgræs udlagt i renbestand skal tilføres gødning om efteråret. Der er i normtildelingen til alm. rajgræs udlagt i renbestand indregnet 30 kg N tildelt i forbindelse med såning. Denne tildeling må ikke undlades. Det ekstra kvælstof sikrer den nødvendige efterårsudvikling af planterne. Gødningen tildeles før såning, så den nedharves under såarbejdet.

Så er vi klar til at så.

4 Såning

Det optimale såtidspunkt afhænger af, hvilken type af rajgræs man har valgt.

De sildige og diploide typer med en lidt langsom udvikling bør sås mellem 15. og 25. august. De tidlige og tetraploide typer kan sås indtil de første dage af september, men så bør såningen også stoppe.

Frøet sås i 2 cm dybde på fugtig jord. Det vigtigste ved såning er, at frøet er dækket af jord. Det er afgørende for skånsomheden og selektiviteten af den efterfølgende ukrudtsbe-

kæmpelse. Udsædsmængden hæves lidt i forhold til forårsudlæg i dæksæd.

5 Ukrudt

Der er god økonomi i en effektiv ukrudtsbekæmpelse i rajgræs udlagt i renbestand, se tabel 1.

Bredbladet ukrudt bekæmpes i september måned, når det er spiret frem og græsset har et par blade. Her anvendes 1 tab. Express i blanding med 0,2 l/ha Oxitril eller 0,5 l/ha Briotril.

Hvis enårig rapgræs er et problem kan man med fordel starte bekæmpelsen umiddelbart efter såning med 0,1-0,15 l/ha DFF, Legacy eller Diflanil, der alle indeholder aktivstoffet diflufenican. Det er helt afgørende for effekten overfor enårig rapgræs, at midlet udbringes før fremspiring, og medens jorden stadig er fugtig.

Hvis der er problemer med spildkorn, kan der udbringes 0,12 l/ha Agil tilsat sprede/klæbemiddel. Det er vigtigt, at sprøjtningen gennemføres tidligt, så ukrudtet er småt. Der må ikke være udsigt til nattefrost.

I denne lave dosering vil effekten på andet græsukrudt være meget svingende, og der

Spildkorn er et alvorligt problem i udlæg af alm. rajgræs udlagt i renbestand. Her weedwipet. Foto: Specialkonsulent Barthold Feidenhansl, Videntret

Tabel 1. Bekæmpelse af græsukrudt i alm. rajgræs, udlagt i renbestand

Alm. rajgræs	Behandlingsindeks	Behandlings-tidspunkt	Kar.1) for herbicid-skade, maj	Græsukrudt pct. dækning ved høst	Udb. og merudb., kg frø, pr. ha	Nettomerudbytte kr. pr. ha
2010-2011. 6 forsøg				5 fs.		
1. Ubehandlet	-	-	0	20	857	-
2. 0,1 l DFF 0,2 l Oxitril CM	0,87	4 og 10 dage e. såning	0	3	266	1.912
4. 0,3 l Command CS 0,2 l Oxitril CM	1,4	4 og 10 dage e. såning	2	10	196	912
5. 0,1 l DFF + 0,5 l Stomp + 0,2 l Oxitril CM	0,99	10 dage efter såning	0	4	255	1.432
6. 0,1 l DFF + 0,5 l Boxer + 0,2 l Oxitril CM	1,01	10 dage efter såning	1	1	257	1.848
7. 0,1 l DFF + 0,5 l Boxer + 0,5 l Stomp + 0,2 l Oxitril CM	1,13	10 dage efter såning	1	1	260	1.888
8. 0,8 l Primera Super	0,8	forår	1	4	-20	-408
LSD 1-7					192	
LSD 2-7					183	

To års forsøg. Bemærk, ikke alle løsninger er tilladte i dag. kilde: Oversigten over landsforsøgene 2011

1) Skala 0-10, hvor 0 = ingen skade, og 10 = 100 pct. skade.

må påregnes en opfølgning det efterfølgende forår. Skulle effekten overfor spildkornet også være for dårlig er eneste anden mulighed at låne en "weed-wiper" hos sit frøfirma. Der kan anvendes Roundup, og husk at der skal køres begge veje for at få en god effekt. Det er vigtigt at køre på det rigtige tidspunkt i foråret, hvor højdeforskellen mellem spildkorn og rajgræs er størst mulig. Alligevel kan det ikke undgås at naboplanterne til spildkornet ofte bliver påvirket, enten ved at der drypper lidt glyphosat på planterne eller de fysisk kommer i berøring med spildkornet, men det kan være eneste mulighed, og problemet kommer som nævnt fra en dårlig pløjning eller for stort spild under høsten.

6 Skadedyr

Såtidspunktet flader sammen med flyvningen af 3. generation fritfluer. Denne generation kan i enkelte år skade alm. rajgræs udlagt i renbestand.

Ved et konstateret angreb kan der bekæmpes med Karate 2,5 WG.

Hold øje med »mindre anvendelse«

Vær opmærksom på, at mange af de bekæmpelsesmidle, der anvendes i frøgræs anvendes på en "godkendelse til mindre anvendelse".

Det er et krav for denne anvendelse, at brugeren før udbringning er i besiddelse af den korrekte vejledning til såvel middel som afgrøde.